

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in volja s poštno vred in v Mariboru s poštnim na dom za celo leto 4 K, pol leta 3 K in za šest let 1 K. Naročnina za Mesec 5 K, za drugo letenavestilsko dolet 6 K. Kdaj
bodi sam post, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravišče „Slovenskega Gospodara“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odgovoril. — Določeni „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo
list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Karlova cesta št. 6. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišče: Karlova cesta št. 6, vnaprejem naročnino, imenite in reklamacije.
— Za izdatke se plačuje od enostopne poštne poštne enkrat 15 vin, za dvakrat 25 vin, za trikrat 35 vin. Za večkratno oglaševanje primeren popust. Imenite se sprejemajo do srede jutraj. — Neoprejte reklamacije
se poštno prete.

Naš škof o volitvah.

Naš prem. knez in škof dr. Mih. Napotnik je izdal zaradi državnoborskih volitev poseben pastirski list, iz katerega povzamemo:

Prečasiti gospodje nadškofje in škofje avstrijski so zopet in zopet povodom bližajočih se volitev za poslansko zbornico avstrijskega državnega zbora povzdignili svoje višepastirski glas, da očetovski poučijo in opomnijo svoje škofljane o visokem pomenu volilne pravice in volilne dolžnosti. Tako sta bila priobčena skupna, za prihodnost merodajna volilna pastirska lista dne 15. februarja 1891 in meseca januarja 1897. Z ozirom na ti dve temeljni škofjski poučni poslanici naj bo priobčen tudi moj nastopni pastirski list.

Nova volilna pravica.

Blagosrčna in zaupanja polna ljubezen do podložnikov je bila, ko so pred desetletji Njih ces. in kralj. apostolsko veličanstvo naš presvitli cesar in gospodar odstopili del zakonodavne pravice svojim zvestim podanikom s tem, da so jim dovolili, voliti si za poslansko zbornico našega državnega zbora zastopnikov, ki bi naj za vas in namesto vas soizvrševali pravico postaviteljstva. S tem najvišjim odlokom je bila velevažna pravica položena v roke državnoborskih poslancev; zakaj brez njihovega sodelovanja naj bi se v prihodnje ne sklenila nobena postava.

Ta prepomenljiva volilna pravica je bila tekom časa razširjena na vedno daljše kroge. Leta 1897 so bili ki volitvi pripuščeni tudi ljudski sloji, ki so bili doslej ustavno od nje izključeni. In tekočega leta 1907 se je vpeljala splošna, neposredna in enaka volilna pravica. Dne 14. prihodnjega meseca maja že naj bi oddali narodi avstrijski svoje glasove, da zaznamujejo tiste, katerim bočejo poveriti svoje zastopstvo v poslanski zbornici, kjer se odločuje sreča ali nesreča naše ljube in drage Avstrije.

Važnost državnega zbora.

Domoljubna misel, da blagor ljudstva, da uspešni napredek v zakonodajstvu, odstranitev resničnih napak, blagonski razvoj narodnostnega in družabnega življenja avstrijskih ljudstev zavisi od delovanja državnega zbora; zlasti pa preudarek, da se razteza vpliv ljudskih zastopnikov tudi na zadeve, ki so v zvezi z našim večnim vzveličanjem, da sega na versko, na cerkveno življenje, ko namreč poskušajo urediti širno polje poduka in vzgoje, kakor tudi medsebojno razmerje med Cerkvijo in državo in pa znanje razmere svete Cerkve, k čemur med drugim še pripada oni del državnega postaviteljstva, ki zadevuje sveti zakon: vse te okoliščine polnoveljavno izpričujejo izredno važnost volilne dolžnosti ter popolnoma opravičujejo moj višepastirski nauk in opomin, da izvršujete, preljubljeni, svojo volilno pravico tako, da bo vam in vašim ter vsem prebivalcem staročastite Avstrije v srečo, rešitev in blaženost.

Vera — podlaga ljudske blaginje.

Najtrajnejša podlaga pravi ljudski blaginji je in ostane sveta vera, katero nam je božječloveški Vzveličar Jezus Kristus prinesel iz nebes, za katero je žrtvoval svoje življenje in katero je izročil Cerkvji, ki jo je ustanovil, da jo hrani in brani čisto, da jo pridno oznanjuje in razširja. Cerkev Kristusova posreduje narodom dragocene zaklade naukov in milosti, ji izročene, in v izvrševanju le-te svoje vzvišene naloge ne sme in ne more biti nikakor zadrževana in ovirana.

Lahko se more pa zgoditi, da možje, ki ne verujejo trdno resnic svete krščanskokatoliške vere in ki ne spoštujejo, kakor se spodobi, njenih častiljivih naprav, da takšni slaboverni, pravim, v državnem zboru ne zastopajo verskih koristi tako, kakor morate vi želeli in pričakovati. In zato ne volite nikogar, ki hoče izpodrinuti v dosego častne in večne sreče toli potrebno krščansko-katoliško vero iz javnega življenja in iz državnih naprav. Pač pa volite možje, ki v svojem lastnem srcu čutijo, kolike veljave in vrednosti je za človeka sveta vera; možje, ki so globoko prepričani o dobrodejno delujoči sili in moči blagodarov svete Cerkve za človeško življenje, in katerih lastno življenje se doma in očitno strinja s tem prepričanjem.

Veronauka prosta šola.

Gotovo je vsak dobromisleči Lavantinec globoko v svojem srcu prepričan o neizogibni potrebi in nenadomestljivi koristi verskonravne vzgoje šolske mladine. Blagor otrok na tem in na onem svetu terja, da njih pouk in vzgoja slonita na sveti veri, da jih prešinja duh edinovzveličavne svete Cerkve. In zato se naj le takšni možje odpošljejo v državni zbor, ki se kremenite volje, hrabro se potegovati za verskonravno vzgojo šolske mladosti.

Nerazdružnost zakona.

Prav tako je sleherni vrli škofljan trdno prepričan, da je nerazdružnost med kristjani veljavno sklenjenega zakona, kakor jo je učil in zaukazal božji Učenik in Postavodavec Jezus Kristus in so jo njegovi sv. apostoli potrdili, prvi pogoj in najvarnejša obramba družine, pa da je neodstopna terjatev družabnega reda in blagostanja. In zato se naj volijo takšni zastopniki ljudstva, ki se neomahljivo držijo le-te zlate resnice, ki jo pogumno branijo, ki se nje izpodkopovanju odločno ustavljajo.

Toplo srce za potrebe različnih stanov.

Vroč boj se bje in hude nevarnosti pretijo na socialnem ali družabnem polju. Nasprotja, ki že kajpada obstojijo med koristimi posameznih stanov, se še postružejo, zla se pretiravajo in terjatve po izboljšanju gospodarskega stanja gredo tako daleč, kakor se pač težko dajo izpolniti.

Oni, ki zagovarjajo preživo želje poedinih stanov, žalibog pozabljajo in prezirajo resnico, da so vsi stanovi skupaj ena družina božja. Kakor noben človeški ud sam za se ne tvori telesa, marveč je zveza vseh udov skupaj, podobno tudi ne more noben stan sam za se delati človeške družbe, marveč le medsebojna zveza vseh stanov. Vsak stan, naj si ima to ali ono opravilo, mora služiti vsej človeški družbi in mora pripomagati k blagostanju celokupnosti.

In zato naj se izberejo za poslance taki možje, ki so si ohranili toplo čuteče srce za potrebe posameznih stanov, pa tudi bistro oko za celo družbo. Volijo naj se vrli, razsodni in miroljubni možje, ki obstoječih vrzel v človeški družbi ne razširjajo z vzbujanjem nezaupnosti in nezadovoljnosti, marveč ki s krščansko pravičnostjo in ljubeznijo skušajo premostiti zevajoče prepade s tem, da vse preudarjajo brez predsodkov, pa da se resno trudijo, pravično izravnati nasprotja in izdatno pospeševati občni blagor.

Sposobnosti je treba.

Da, v državni zbor naj se odpošljejo taki odlični in odločni možje, ki so po temeljitem znanju, po mnogoletni izkušnji in po težavno pridobljeni spretnosti sposobni, da sodelujejo pri ureditvi in spravi različnih težej rokodelcev, obrtnikov, poljedelcev, posestnikov in revnih delavcev; možje, ki so resne volje, delovati na to, da se po dobrem socialnem zakonodajstvu slabim oskrbi zaslonba pred mogočnimi, da vrlo in pošteno delo najde varstvo pred nepoštenim tekmovanjem.

Raja na zemlji ni.

Seveda, popolnega raja ne more nihče več uživati na zemlji, tej domovini križa. Nadloga, stiska in revščina, posledice greha, se ne bodo dale nikdar do cela odpraviti. Dokler solnce vzhaja in zahaja, dokler teče čas sveta, dokler žive ljudje na zemlji, se bo zmerom naša siromaščina. Ubogo bote vedno imeli pri sebi (Mat. 26, 11), je veljalo za časa, ko je ljudomili Sin božji hodil po zemlji, in bo na tem svetu veljalo neprehodoma. Prav močno se motijo sami in vodijo druge v zmoti, ki menijo, da morejo vse križe in vse skrbi spraviti s sveta ter obogatiti in osrečiti vse ljudi. Kakor se ne more odpraviti neenakost med ljudmi, tako se tudi nikdar ne da povsem poravnati različnost v njih zunanjih razmerah.

Revežem treba pomoči.

Toda revežev, ki bi si radi pridrali vsakdanjega kruha, pa si ga nikakor ne morejo: ki stradajo, in nikogar ne najdejo, da bi jih nasitil; ki so brez strehe, in ne dobijo prenočišča; ki vzdihujejo na bolniški postelji, in jim nihče ne postreže; takojšnji revežev naj bi ne bilo v človeški družbi, urejeni po krščanskih načelih. Treba je torej ustvariti družabni red, v katerem ne bo ostala nobena

nadloga brez tolažbe, brez utehe in pomoči. To se bo dalo doseči, če bodo vzvišeni vzgledi in nebeški nauki in blagodari našega božjega Gospoda in Vzveličarja močnejše zavzeli in globlje prešinjali človeška srca; če se bodo občine, dežele in države v svojem socialnem delovanju dale voditi od duha krščanske ljubezni, in če bodo skrbele za to, da socialno zakonodajstvo vedno napreduje v krščanskem duhu.

Volite krščanske možje.

Zato se naj pošljejo v naš državni zbor taki poslanci, ki se nepremično držijo vzveličavnih načel krščanstva, ki imajo srce, polno sočutja za duševne in telesne potrebe svojega bližnjega, in ki so pripravljeni, po postavnih poti in z dovoljenimi keropravičenimi sredstvi odpomoci raznim zlom. Treba je poiskati možje, ki spoznavajo z besedo in z dejanjem večno resnični nauk, da brez Boga ne more obstati prava sreča, brez večnosti ne povsem zadovoljujoče upanje, brez krščanske vere ne resnično osrečevalna ljubezen.

Ne volite nekrščanskih mož.

Možem pa, ki hočejo ljudem iz srca iztrgati vero na troedinega Boga, na umrljivost človeške duše, na večno življenje, vero na Sina božjega, na od njega ustanovljeno sveto Cerkev, ki je kraljevstvo božje na zemlji; možem, ki hočejo odvzeti svetemu zakonu zakramentalni značaj in njegovo nerazdružljivost; možem, ki hočejo ločiti nedolžne otročiče od njihovega božjega prijatelja Jezusa Kristusa in od njihove vsekdar zveste prijateljice deviške matere Marije, kakor od njihovih angeljev varihov in svetnikov nebeških: takim pomilovanja vrednim možem niti enega glasu, niti besede priznanja!

Vse za vero, dom, cesarja!

Vsi volilci, naj si bodo kateregakoli stanu in poklica, naj volijo močnoverne, domoljubne, za narodnostni in družabni mir vnete možje! Vseh, ki volijo in ki bodo izvoljeni, bodi vzajemno geslo: Vse za vero, dom, cesarja!

Pravila za agitacijo!

Državnoborske volitve so pred durmi! Dne 14. maja volimo. Do istega dne morajo biti naše kmečke vrste urejene.

Zaupni možje.

Če se niste storili, takoj naznanite za vsako volilno občino zaupne možje (enega, dva ali tri). Ni bodo na dan volitve stali ob strani volilne komisije ter jo v imenu naše kmečke stranke nadzorovali.

Agitatorji.

V vsaki vasi morajo biti agitatorji Slovenske kmečke zveze. Ti morajo imeti večkrat tajne seje, da enotno postopajo. Razdeliti si morajo delo. Imenik si sme vsakdo, torej tudi agitator in tudi sedaj po reklamacijski dobi, prepisati. Posebno pozornost obračajte na omahljivce in na nezavedne.

Posebno važno.

Posebno važen trenutek pride za naše agitatorje, ko dobijo volilci od občinskega urada legitimacije (izkaznice) in volilne listke. Ne s silo ali grožnjo ali z zvijačo, ampak z dobro in pošteno besedo pridobite volilce, da pred vami zapišejo ime kandidata Slovenske kmečke zveze na volilni listek. Če dovolijo volilci, smete jim sami izpolniti volilni listek, in ako dovolijo, smete jim volilni listek in legitimacijo tudi hraniti do dneva volitve!

Če je že volilni listek izpolnjen z nasprotnim kandidatom, smete, z dovoljenjem seveda, črtati ter zapisati kandidata Slovenske kmečke zveze. Da se ne bo moglo več črtati in napisati drugo ime, prekrižajte ves prosti prostor okoli imena. Če je listek za nič, dobite na dan volitve pri komisiji drugega. Pazite potem, da volilec sam zapiše ali dovoli zapisati ime našega kandidata.

Vztrajno na delo!

Dne 14. maja mora biti praznik za vse kmečke volilce. Agitatorji pa naj do istega časa agitirajo neumorno, vztrajno ter z uspehom! Zmaga mora biti naša!